

Bruxelles, 6. lipnja 2018.
(OR. en)

9620/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0203 (COD)**

**JUSTCIV 132
EJUSTICE 65
COMER 50
CODEC 931**

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	31. svibnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 378 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 378 final.

Priloženo: COM(2018) 378 final

Bruxelles, 31.5.2018.
COM(2018) 378 final

2018/0203 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima

{SEC(2018) 271 final} - {SWD(2018) 284 final} - {SWD(2018) 285 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Među zadaćama EU-a je razvoj europskog područja pravde u građanskim stvarima na temelju načela uzajamnog povjerenja i uzajamnog priznavanja presuda. Za ostvarivanje područja pravde nužna je prekogranična pravosudna suradnja. U tu svrhu i radi olakšavanja pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta EU je donio zakonodavstvo o prekograničnoj dostavi sudskih pismena¹ i o suradnji u izvođenju dokaza². Ti su instrumenti ključni u uređivanju pravne pomoći u građanskim i trgovačkim stvarima među državama članicama. Njihova je svrha osiguravanje učinkovitog okvira za prekograničnu pravosudnu suradnju. Oni su zamijenili prethodni složeniji međunarodni sustav haških konvencija³ između država članica⁴.

Zakonodavstvo o pravosudnoj suradnji utječe na svakodnevni život građana EU-a, bilo privatnih osoba ili poslovnih subjekata. Ono se primjenjuje u sudskim postupcima s prekograničnim implikacijama kad je njegovo pravilno funkcioniranje neophodno za osiguravanje pristupa pravosuđu i pravednim suđenjima. Učinkovitost okvira međunarodne pravne pomoći izravno utječe na način kako građani koji su uključeni u te prekogranične sporove doživljavaju funkcioniranje pravosuđa i vladavinu prava u državama članicama.

Nesmetana suradnja sudova također je nužna za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. U EU-u je 2018. otprilike 3,4 milijuna sudskih postupaka u građanskim i trgovačkim predmetima s prekograničnim implikacijama⁵. U mnogim takvim postupcima postoji potreba za dobivanjem dokaza iz druge države članice; Uredbom o izvođenju dokaza pružaju se alati kojima se olakšava pristup tim dokazima.

Uredba Vijeća (EZ) br. 1206/2001 o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima važan je instrument europske pravosudne suradnje, s obzirom na to da je često od ključne važnosti predočiti sudu dovoljno dokaza za dokazivanje tužbe. Uredbom se uspostavlja sustav na razini EU-a za izravno i brzo slanje i izvršenje zahtjeva za izvođenje dokaza među sudovima te se utvrđuju precizna pravila o obliku i sadržaju tih zahtjeva. Konkretno, ona je poboljšana u usporedbi s Haškom konvencijom jer se uvodi moderan i učinkovit sustav izravne suradnje među sudovima (slanje zahtjeva i ponovno slanje izvedenih dokaza) i zamjenjuje se složeni sustav u kojem su se

¹ Uredba (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima („dostava pismena”), i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000 (SL L 324, 10.12.2007., str. 79.).

² Uredba Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima (SL L 174, 27.6.2001., str. 1.).

³ Konvencija od 15. studenoga 1965. o dostavi u inozemstvo sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima, Konvencija od 18. ožujka 1970. o izvođenju dokaza u inozemstvu u građanskim ili trgovačkim stvarima.

⁴ Uredbe se primjenjuju na sve države članice EU-a osim Danske. Danska je 19. listopada 2005. sklopila paralelni sporazum s Europskom zajednicom o dostavi sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima, kojim se proširuju odredbe Uredbe o dostavi pismena i njezine provedbene mjere na Dansku. Sporazum je stupio na snagu 1. srpnja 2007. (vidjeti SL L 300 od 17.11.2005., str. 55., SL L 120, 5.5.2006., str. 23.). Ne postoji paralelni sporazum o izvođenju dokaza.

⁵ Ti podaci odražavaju procjenu ekonomske studije društva Deloitte kojom se podupire procjena učinka. Procjene se temelje na podacima Eurostata, Europske komisije za učinkovitost pravosuđa Vijeća Europe (CEPEJ) i Europske komisije te na informacijama prikupljenima tijekom razgovora. Za studiju je angažirano društvo Deloitte pod brojem ugovora JUST/2017/JCOO/FW/CIVI/0087 (2017/07). Završno izvješće još nije objavljeno.

zahtjevi suda u državi članici A slali središnjem tijelu u državi članici B te naposljetku sudu u državi članici B (i obratno). Ona omogućuje i da sudovi u drugim državama članicama neposredno izvode dokaze.

Kako bi podržala relevantnu, sveobuhvatnu i ažuriranu analizu te zaključke o praktičnom funkcioniranju te uredbe (kojom se dopunjuju rezultati drugih evaluacija⁶), Komisija je 2017. provela evaluaciju primjerenosti propisa (REFIT) u skladu sa smjernicama za bolju regulativu da bi procijenila funkcioniranje pravnog akta u odnosu na pet ključnih obveznih kriterija djelotvornosti, učinkovitosti, relevantnosti, usklađenosti i dodane vrijednosti za EU.

Zaključci evaluacijskog izvješća REFIT-a poslužili su kao osnova za definiranje problema u procjeni učinka priloženoj ovom Prijedlogu. Iz izvješća proizlazi da se kontakti između tijela određenih tom uredbom i dalje odvijaju gotovo isključivo u papirnatom obliku, što negativno utječe na troškove i učinkovitost. Osim toga, za saslušanje osoba u drugoj državi članici rijetko se upotrebljava videokonferencija. Stoga se ovim Prijedlogom rješavaju potrebe za modernizacijom, a posebno digitalizacijom i upotrebom moderne tehnologije u prekograničnom izvođenju dokaza. Njime se rješavaju i ostali problemi koji su istaknuti u evaluaciji: kašnjenja i troškovi za građane, poduzeća i države članice, nedostaci u zaštiti postupovnih prava te pravna složenost i nesigurnost.

Prijedlogom se nastoji poboljšati nesmetano funkcioniranje područja slobode, sigurnosti i pravde te unutarnjeg tržišta povećanjem učinkovitosti i brzine prekograničnog izvođenja dokaza. To će se postići prilagodbom Uredbe (EZ) br. 1206/2001 tehničkom razvoju, iskorištavanjem prednosti digitalizacije te osiguravanjem veće upotrebe videokonferencija. Inicijativom se povećava pravna sigurnost, a time se pomaže izbjeći kašnjenja i nepotrebne troškove za građane, poduzeća i javne uprave te se rješavaju nedostaci u zaštiti postupovnih prava stranaka.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Ova je inicijativa blisko povezana s inicijativom o dostavi u državama članicama sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima („dostava pismena”), kako je uređeno Uredbom (EZ) br. 1393/2007.

Prijedlog je u skladu s postojećim instrumentima Unije u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima. Uredbom (EZ) br. 1206/2001 ne dovodi se u pitanje moguća razmjena informacija među tijelima u okviru sustava uspostavljenih Uredbom Bruxelles II.a⁷ i Uredbom o uzdržavanju⁸, čak i ako te informacije imaju dokaznu vrijednost, pa tijelo koje podnosi zahtjev može slobodno odabrati najprikladniju metodu.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Predložena uredba dio je okvira EU-a za pravosudnu suradnju u građanskim i trgovačkim stvarima i pridonosi cilju EU-a u pogledu uspostave područja slobode, sigurnosti i pravde, kako je utvrđeno u članku 3. stavku 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i članku 67. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). U tom kontekstu EU treba razvijati

⁶ Vidjeti bilješku 5.

⁷ Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1347/2000 (SL L 338, 23.12.2003., str. 1.).

⁸ Uredba Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja (SL L 7, 10.1.2009., str. 1.).

pravosudnu suradnju u građanskim i trgovačkim stvarima s prekograničnim implikacijama na temelju načela uzajamnog priznavanja presuda i odluka, kako je utvrđeno u članku 81. UFEU-a. Uredbom se također pridonosi EU-ovu cilju uspostave unutarnjeg tržišta (članak 26. UFEU-a).

U Agendi EU-a za pravosuđe za 2020. naglašava se da je u cilju jačanja uzajamnog povjerenja među pravosudnim sustavima država članica potrebno razmotriti potrebu za jačanjem građanskih postupovnih prava, na primjer u pogledu izvođenja dokaza⁹. Cilj poboljšanja okvira za pravosudnu suradnju unutar EU-a u skladu je i s ciljevima koje je Komisija utvrdila u strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta¹⁰: u kontekstu e-uprave strategija odražava potrebu za većim djelovanjem u pogledu modernizacije javne uprave (uključujući pravosudnu upravu), postizanja prekogranične interoperabilnosti i olakšavanja interakcije s građanima.

U skladu s tim Komisija je u svojem programu rada za 2018. odlučila pripremiti prijedlog za reviziju Uredbe o izvođenju dokaza¹¹.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna je osnova prijedloga članak 81. UFEU-a (pravosudna suradnja u građanskim stvarima s prekograničnim implikacijama). Člankom 81. stavkom 2. točkom (d) EU-u se dodjeljuje ovlast za donošenje mjera kojima je cilj osigurati suradnju u izvođenju dokaza.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Problemi koje treba riješiti inicijativom nastaju u prekograničnim sudskim postupcima (koji su prema definiciji izvan dosega nacionalnih pravnih sustava) i proizlaze iz nedovoljne suradnje sudova država članica ili iz nedovoljne interoperabilnosti i usklađenosti nacionalnih sustava i pravnih okruženja. Pravila u području međunarodnog privatnog prava utvrđena su u uredbama jer je to jedini način da se osigura željena ujednačenost. Iako države članice načelno ništa ne sprečava da digitaliziraju svoju komunikaciju, iz ranijeg iskustva i projekcija onoga što bi se dogodilo bez djelovanja EU-a vidljivo je da bi napredak bio vrlo spor i da, čak i ako države članice poduzmu mjere, interoperabilnost nije moguće osigurati bez okvira u skladu s pravom EU-a. Cilj prijedloga stoga ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se on može ostvariti samo na razini Unije.

Dodana je vrijednost EU-a daljnje poboljšanje učinkovitosti i brzine sudskih postupaka tako što će se pojednostavniti i ubrzati mehanizmi suradnje u pogledu izvođenja dokaza, a time poboljšati i sudovanje u predmetima s prekograničnim implikacijama.

• Proporcionalnost

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti jer je strogo ograničen na ono što je nužno za ostvarivanje njegovih ciljeva. On ne utječe na različita nacionalna rješenja za izvođenje dokaza.

⁹ *Agenda EU-a za pravosuđe za 2020.: Jačanje povjerenja, mobilnosti i rasta unutar Unije* (COM(2014) 144 final), str. 8.

¹⁰ COM(2015) 192 final, 6.5.2015., str. 16.

¹¹ *Program rada Komisije za 2018.: Program za ujedinjeniju, snažniju i demokratskiju Europu* (COM(2017) 650 final, 24.10.2017.), Prilog II., točke 10. i 11.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- ***Ex post* evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Rezultati *ex post* evaluacije Uredbe (EZ) br. 1206/2001, koji su priloženi procjeni učinka, mogu se sažeti kako slijedi:

Uredbom se općenito pridonijelo postizanju općih, posebnih i operativnih ciljeva. Stručnjaci u praksi pozdravili su uvođenje zajedničkih metoda za izvođenje dokaza. Uvođenjem standardnih obrazaca i komunikacijskih kanala olakšana je komunikacija. Uredbom je poboljšana učinkovitost sudskih postupaka, kako u usporedbi s Haškom konvencijom, tako u usporedbi s razdobljem od 2001. do 2017. Njome se pridonosi području slobode, sigurnosti i pravde te nesmetanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Osim toga, njome se povećava uzajamno povjerenje među sudovima i pridonosi smanjenju opterećenja građana i poduzeća u prekograničnim postupcima.

Utvrđeno je nekoliko prepreka koje pokazuju da postoji prostor za poboljšanje. Te se prepreke uglavnom odnose na kašnjenja i troškove poduzeća i građana koji su nastali zbog neiskorištavanja mogućnosti modernih tehnologija za bržu komunikaciju i neposredno izvođenje dokaza. Najistaknutiji su primjeri nedovoljna upotreba elektroničke komunikacije u interakciji sudova i tijela država članica, koja je još uvijek pretežito u papirnatom obliku, te zanemariva upotreba elektroničke komunikacije, posebno videokonferencija, za neposredno izvođenje dokaza. Uredbom se trenutno ne zahtijeva primjena modernih tehnologija u pravosuđu; zbog toga što to u potpunosti ovisi o angažmanu pojedinačnih država članica te općem prelasku na digitalizaciju, napredak je vrlo spor, u apsolutnom smislu i u usporedbi s upotrebom modernih tehnologija u državama članicama.

- **Savjetovanja s dionicima**

Komisija je provela opsežno savjetovanje s dionicima. Jedno javno savjetovanje od 8. prosinca 2017. do 2. ožujka 2018. odnosilo se na Uredbu (EZ) br. 1393/2007 i Uredbu (EZ) br. 1206/2001. Primljen je ukupno 131 doprinos (većinom iz Poljske, nakon koje slijede Njemačka, Mađarska i Grčka). Europska pravosudna mreža organizirala je dva posebna sastanka na kojima se raspravljalo o praktičnim problemima i mogućim poboljšanjima obiju uredbi. S vladinim stručnjacima država članica također su održani posebni sastanci. Održana je radionica za odabrane dionike s posebnim interesom za pitanja koja se odnose na prekogranične pravne postupke. Rezultati tih savjetovanja općenito su bili pozitivni i ukazali su na potrebu za djelovanjem.

Osim toga, Komisija je održavala redoviti dijalog s dionicima i državama članicama u okviru stručne skupine Vijeća za e-dostavu dokumenata i e-komunikaciju, koja se sastaje četiri do šest puta godišnje.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Stručna skupina za modernizaciju pravosudne suradnje u građanskim i trgovačkim stvarima održala je šest sastanaka od siječnja do travnja 2018. Studija koju je 2016. proveo konzorcij

pod vodstvom Sveučilišta u Mariboru provela je usporednu analizu zakonodavstva u području dokaza u 26 država članica¹².

- **Procjena učinka**

Ovaj je Prijedlog potkrijepljen procjenom učinka u pratećem radnom dokumentu službi Komisije SWD(2018) 285.

Razmotren je niz mogućnosti, od nezakonodavnih mjera do donošenja zakonodavnih mjera s različitim razinama ambicije.

Opcija kojoj se daje prednost jest paket mjera u koji su među ostalim uključeni:

- upotreba elektroničkog slanja kao standardnog kanala za elektroničku komunikaciju i razmjenu dokumenata,
- promicanje modernih sredstava za izvođenje dokaza kao što su videokonferencije ako se osoba treba saslušati iz druge države članice i poticaji (s pomoću financiranja nacionalnih projekata) za države članice da opreme sudove opremom za videokonferencije,
- uklanjanje pravnih prepreka prihvaćanju elektroničkih (digitalnih) dokaza,
- rješavanje problema različitih tumačenja izraza „sud”,
- obavješćivanje o važnosti jedinstvenih standarda predviđenih Uredbom (pojednostavnjeni postupci, jednaki standardi zaštite prava uključenih strana),
- najbolje prakse za nadležne sudove kako bi im se pomoglo da pravilno i bez odgode primjenjuju postupke i
- podizanje razine osviještenosti sudova i pravnih stručnjaka o dostupnosti neposrednog kanala za izvođenje dokaza u skladu s Uredbom.

Odbor za nadzor regulative preispitao je nacrt procjene učinka na sastanku održanom 3. svibnja 2018. i dao pozitivno mišljenje s primjedbama 7. svibnja 2018. Preporuke Odbora uzete su u obzir. Konkretno, u revidiranoj verziji izvješća bolje se objašnjavaju odnos dviju inicijativa koje se odnose na pravosudnu suradnju (dostava dokumenata i izvođenje dokaza), širi kontekst i razlozi zbog kojih je ta uredba važan korak naprijed u usporedbi s Haškom konvencijom o izvođenju dokaza. Nadalje, bolje su predstavljeni i objašnjeni glavni problemi i polazište te su poboljšani odjeljci o supsidijarnosti i dodanoj vrijednosti EU-a. Osim toga, dodatno su razrađeni zaključci evaluacije u pogledu djelotvornosti, a ocjena opcija politika usmjerena je na glavna pitanja (elektronička komunikacija i upotreba videokonferencija).

- **Primjerenost propisa i pojednostavljivanje**

Inicijativa je uključena u program rada Komisije za 2018. u okviru inicijativa REFIT-a u području pravosuđa i temeljnih prava utemeljenom na uzajamnom povjerenju¹³.

Preko platforme REFIT dionici su predložili da Komisija istraži mogućnosti ubrzanja izvođenja dokaza u drugim državama članicama.

¹² <http://www.acj.si/en/presentation-evidence>

¹³ *Program rada Komisije za 2018.: Program za ujedinjeniju, snažniju i demokratskiju Europu* (COM(2017) 650 final, 24.10.2017.), Prilog II., točka 10., str. 4.

Očekuje se da će se paketom mjera ostvariti koristi za građane i poduzeća koji sudjeluju u prekograničnim postupcima. Veća pravna sigurnost te brži jeftiniji postupci potaknuli bi građane i poduzeća da se uključe u prekogranične transakcije te bi time potaknuli prekogranično poslovanje i poboljšali funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Zbog elektroničkog slanja i videokonferencija za države članice nastali bi određeni troškovi, ali jednokratni, dok su koristi stalne i pridonose uštedama (npr. troškovi saslušanja svjedoka putem videokonferencije niži su od onih za osobno saslušanje). Osim toga, troškovi koji se posebno odnose na ovu uredbu ublažit će se većom digitalizacijom pravosuđa općenito. Ukupno gledajući, koristi bi jasno nadmašile troškove. Poduzeća bi imala koristi od poboljšanja kao stranke u sudskim postupcima. Ostali učinci bili bi relativno neutralni.

Uredbom će se također omogućiti uzajamno priznavanje digitalnih dokaza. Time se neće smanjiti samo opterećenje za građane i poduzeća u postupcima, nego će se i ograničiti slučajevi u kojima se elektronički dokazi odbacuju.

- **Temeljna prava**

U skladu s Agendom EU-a za pravosuđe za 2020. Prijedlogom se razmatra potreba za jačanjem građanskih postupovnih prava kako bi se ojačalo uzajamno povjerenje među pravosudnim sustavima država članica.

Očekuje se da će se uvođenjem elektroničkih sredstava komunikacije i većom upotrebom videokonferencija poboljšati pristup građana i poduzeća pravosuđu.

Predloženim mjerama digitalizacije uzimaju se u obzir zahtjevi zaštite podataka i privatnosti: sustav koji se treba uvesti za elektroničku razmjenu između određenih sudova trebao bi nuditi potpuno pouzdano i sigurno tehničko rješenje kojim se osiguravaju cjelovitost i privatnost poslanih podataka. S obzirom na to da je skupina korisnika sustava unaprijed utvrđena (samo sudovi i pravosudna tijela država članica), pruža se dodatno jamstvo da će se s osobnim podacima primjereno postupati. Nadalje, sustav bi trebao uvesti decentraliziranu strukturu koja će omogućiti izravnu komunikaciju između krajnjih točaka, čime se smanjuje rizik smanjivanjem broja izvršitelja obrade podataka.

Važni vanjski faktori u pogledu zaštite osobnih podataka u kontekstu predloženog paketa mjera su:

- Opća uredba o zaštiti podataka¹⁴, koja se primjenjuje od svibnja 2018. i koja bi trebala povećati razinu osviještenosti i ubrzati djelovanje kako bi se osigurala sigurnost i cjelovitost baza podataka te brze reakcije na povrede privatnosti u pravosuđu i
- trajne prijetnje kibersigurnosti u javnom sektoru. Očekuje se da će pokušaja napada na javnu IT infrastrukturu biti sve više te da će utjecati na pravosuđe u državama članicama; njihov se učinak može pogoršati zbog sve veće međusobne povezanosti IT sustava (na nacionalnoj razini i na razini EU-a).

¹⁴ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016.¹⁵, u kojem su tri institucije potvrdile da bi evaluacije postojećeg zakonodavstva i politika trebale biti temelj za procjene učinka mogućih daljnjih djelovanja, Uredba će se evaluirati, a Komisija će najkasnije pet godina nakon datuma početka primjene podnijeti izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru. Evaluacijom će se procijeniti učinci Uredbe u praksi na temelju pokazatelja i detaljne analize do koje se mjere Uredba može smatrati relevantnom, djelotvornom, učinkovitom, ima li dostatnu dodanu vrijednost za EU te je li usklađena s drugim politikama EU-a. Evaluacijom će se obuhvatiti stečena iskustva kako bi se utvrdili nedostaci/problemi ili mogućnosti daljnjeg poboljšanja učinka Uredbe. Države članice dostavit će Komisiji sve potrebne informacije za izradu tog izvješća.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlogom se nacionalnim upravama neće nametnuti znatni troškovi, nego će se ostvariti uštede. Očekuje se da će nacionalna tijela imati koristi od učinkovitijih pravnih postupaka te smanjivanja administrativnih opterećenja i troškova rada.

Mogli bi se sufinancirati troškovi povezani s razvojem, uvođenjem i održavanjem elektroničke komunikacije i razmjene dokumenata te sa nabavom, uvođenjem i radom moderne profesionalne opreme za videokonferencije.

Glavne su mogućnosti financiranja EU-a u okviru trenutnih financijskih programa program Pravosuđe i Instrument za povezivanje Europe (CEF). U okviru programa Pravosuđe (proračun za 2018.: 45,95 milijuna EUR) podupiru se kapaciteti za izvršenje i pravni lijekovi u državama članicama u području građanskog pravosuđa, na kojima je ujedno naglasak njegovih budućih prioriteta financiranja te koji su važni i za trenutnu inicijativu. CEF ima mnogo veći proračun (130,33 milijuna EUR 2018.) i nudi financijsku potporu za projekte u području IT-a kojima se olakšava prekogranična interakcija javnih uprava, poduzeća i građana. Već se uvelike upotrebljava za financiranje digitalizacije i rada na e-pravosuđu u području građanskog pravosuđa, među ostalim za europski portal e-pravosuđe i integraciju javnih isprava u nacionalne sustave e-uprave te Sustav povezivanja poslovnih registara (BRIS). U paketu višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za prioritet digitalne transformacije objavljenom 2. svibnja 2018. namijenjene su tri milijarde EUR za digitalni dio CEF-a kojim će se financirati infrastruktura za digitalno povezivanje.

5. OSTALI DIJELOVI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Uspostavit će se pouzdana rješenja za praćenje Uredbe, uključujući sveobuhvatan skup kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja te jasan i strukturiran postupak izvješćivanja i praćenja. To je važno kako bi se u državama članicama učinkovito provodile izmjene i kako bi se provjerilo postižu li se uspješno ciljevi Uredbe.

• Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga

Članak 1. stavak 4.

¹⁵ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.; SL L 123, 12.5.2016., str. 1.–14.

Trenutačno nije definiran izraz „sud”, što je dovelo do različitih tumačenja među državama članicama. Neke smatraju da se on odnosi samo na tradicionalne sudove, dok druge izvršavaju i zahtjeve ostalih pravosudnih tijela (npr. javnih bilježnika) ako ona u skladu s nacionalnim pravom imaju ovlasti za obavljanje zadaća izvođenja dokaza. Te bi se nesigurnosti trebale ukloniti definicijom izraza „sud”.

Članak 6.

Tom se izmjenom uvodi obvezno elektroničko slanje, u pravilu, zahtjeva i obavijesti u skladu s Uredbom (stavak 1.). U iznimnim slučajevima, odnosno ako dođe do smetnji u radu sustava ili on nije prikladan za predmetno slanje (npr. slanje uzorka DNK kao dokaza), mogu se i dalje upotrebljavati drugi kanali (stavak 4.).

Članci 17. i 17.a

Svrha je predloženih izmjena osigurati primjereniju, češću i bržu upotrebu neposrednog izvođenja dokaza u skladu s člankom 17. putem videokonferencije, ako je ona dostupna predmetnim sudovima i primjerena s obzirom na posebne okolnosti predmeta.

Članak 17.b

Svrha je ovog novog članka olakšati izvođenje dokaza od strane diplomatskih ili konzularnih predstavnika. Člankom se predviđa da te osobe mogu, na državnom području druge države članice i unutar područja u kojem obavljaju svoje dužnosti, u okviru postupka u tijeku na sudovima države članice koju predstavljaju izvoditi dokaze bez prethodnog zahtjeva saslušanjem državljana države članice koju predstavljaju bez prisile.

Članak 18.a

Tim novim člankom osigurava se da se digitalni dokazi izvedeni u skladu s pravom države članice izvođenja dokaza ne odbijaju kao dokazi u drugim državama članicama samo zbog njihove digitalne prirode.

Članci 19. i 20.

Tim se izmjenama Uredba usklađuje s člankom 290. UFEU-a.

Članak 22.a

Tom se odredbom utvrđuje da Komisija uspostavlja detaljan program za praćenje ostvarenja, rezultata i učinaka ove Uredbe.

Članak 23.

Tom se odredbom utvrđuje da Komisija provodi evaluaciju ove Uredbe u skladu s Komisijinim smjernicama za bolju regulativu i stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016. te da predstavlja glavne rezultate u izvješću Europskom parlamentu, Vijeću te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
 uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 81.,
 uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
 nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
 uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,
 u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
 budući da:

- (1) U interesu pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta potrebno je dodatno poboljšati i ubrzati suradnju među sudovima u izvođenju dokaza.
- (2) U Uredbi Vijeća (EZ) br. 1206/2001² utvrđena su pravila suradnje među sudovima država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima.
- (3) Kako bi se osiguralo brzo slanje zahtjeva i obavijesti, trebala bi se upotrebljavati sva primjerena sredstva moderne komunikacijske tehnologije. Stoga bi se, u pravilu, sva komunikacija i sva razmjena dokumenata trebale odvijati u okviru decentraliziranog IT sustava koji se sastoji od nacionalnih IT sustava.
- (4) Kako bi se osiguralo uzajamno priznavanje digitalnih dokaza, dokazima koji su izvedeni u državi članici u skladu s njezinim pravom ne bi se smjelo uskratiti priznavanje u drugim državama članicama samo zbog njihove digitalne prirode.
- (5) Uredba (EZ) br. 1206/2001 ne bi trebala dovoditi u pitanje mogućnost da nadležna tijela razmjenjuju informacije u okviru sustava uspostavljenih drugim instrumentima Unije, kao što su Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003³ ili Uredba Vijeća (EZ) br. 4/2009⁴, čak i ako te informacije imaju dokaznu vrijednost, ostavljajući tako tijelu koje upućuje zahtjev izbor najprikladnije metode.
- (6) Moderna komunikacijska tehnologija, posebice videokonferencije, koja je važno sredstvo za pojednostavnjenje i ubrzavanje izvođenja dokaza, trenutačno se ne upotrebljava u potpunosti. Ako se dokaz treba izvesti saslušanjem osobe s

¹ SL C , , str. .

² Uredba Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima (SL L 174, 27.6.2001., str. 1.).

³ Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1347/2000 (SL L 338, 23.12.2003., str. 1.).

⁴ Uredba Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja (SL L 7, 10.1.2009., str. 1.).

prebivalištem u drugoj državi članici kao svjedoka, stranke ili stručnjaka, sud bi taj dokaz trebao izvesti neposredno putem videokonferencije, ako je ona dostupna predmetnim sudovima i ako smatra da je upotreba takve tehnologije primjerena zbog posebnih okolnosti predmeta.

- (7) Kako bi se diplomatskim ili konzularnim predstavnicima olakšalo izvođenje dokaza, te osobe mogu, na državnom području druge države članice i unutar područja u kojem obavljaju svoje dužnosti, u okviru postupka u tijeku na sudovima države članice koju predstavljaju izvoditi dokaze bez prethodnog zahtjeva saslušanjem državljanina države članice koju predstavljaju bez prisile.
- (8) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se oni zbog stvaranja pravnog okvira kojim se osigurava brzo slanje zahtjeva i obavijesti povezanih s izvođenjem dokaza mogu na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (9) U skladu s člankom 3. i člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u vezi s područjem slobode, sigurnosti i pravde, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, [Ujedinjena Kraljevina] [i] [Irska] [priopćila je/priopćile su svoju želju da sudjeluju u donošenju i primjeni ove Uredbe] [ne sudjeluje/ne sudjeluju u donošenju ove Uredbe te ona za nju/njih nije obvezujuća niti se na nju/njih primjenjuje].
- (10) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (11) Radi ažuriranja standardnih obrazaca iz priloga ili tehničkih izmjena tih obrazaca Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s izmjenama priloga. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

*Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016., SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (12) U skladu sa stavicima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Uredbe na osnovi informacija prikupljenih u okviru specifičnih dogovora o praćenju kako bi procijenila stvarne učinke Uredbe i ima li potrebe za dodatnim djelovanjem.
- (13) Uredbu (EZ) br. 1206/2001 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EZ) br. 1206/2001 mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 1. dodaje se sljedeći stavak 4.:

„4. U ovoj Uredbi izraz „sud” znači svako pravosudno tijelo u državi članici koje je nadležno za izvođenje dokaza u skladu s ovom Uredbom.”;

(2) članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

Slanje zahtjeva i ostalih obavijesti

1. Zahtjevi i obavijesti iz ove Uredbe šalju se putem decentraliziranog IT sustava koji se sastoji od nacionalnih IT sustava međusobno povezanih komunikacijskom infrastrukturom koja omogućuje sigurnu i pouzdanu prekograničnu razmjenu informacija među nacionalnim IT sustavima.
2. Na zahtjeve i obavijesti poslane putem decentraliziranog IT sustava iz stavka 1. primjenjuje se opći pravni okvir za upotrebu usluga povjerenja utvrđen Uredbom Vijeća (EU) br. 910/2014⁵.
3. Ako zahtjevi i priopćenja iz stavka 1. zahtijevaju ili sadržavaju pečat ili vlastoručni potpis, umjesto njih mogu se upotrebljavati „kvalificirani elektronički pečati” i „kvalificirani elektronički potpisi” kako su definirani u Uredbi (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.
4. Ako slanje u skladu sa stavkom 1. nije moguće zbog nepredviđenih i iznimnih smetnji u radu decentraliziranog IT sustava ili ako to slanje nije moguće u drugim iznimnim slučajevima, ono se obavlja na najbrži mogući način za koji je zamoljena država članica navela da ga prihvaća.”;

(3) članak 17. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. briše se;

(b) u stavku 4. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako u roku od 30 dana od slanja zahtjeva sud koji upućuje zahtjev nije primio informacije o tome je li zahtjev prihvaćen, smatra se da je zahtjev prihvaćen.”;

(4) umeće se sljedeći članak 17.a:

„Članak 17.a

Neposredno izvođenje dokaza putem videokonferencije

⁵ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

1. Ako se dokaz treba izvesti saslušanjem osobe s prebivalištem u drugoj državi članici kao svjedoka, stranke ili stručnjaka, a sud ne uputi nadležnom sudu druge države članice zahtjev da izvede dokaze u skladu s člankom 1. stavkom 1. točkom (a), sud neposredno izvodi dokaze u skladu s člankom 17. putem videokonferencije, ako je ona dostupna predmetnim sudovima i ako smatra da je upotreba takve tehnologije primjerena zbog posebnih okolnosti predmeta.
2. Ako se uputi zahtjev za neposredno izvođenje dokaza putem videokonferencije, saslušanje se održava u prostorijama suda. Sud koji upućuje zahtjev i središnje tijelo ili nadležno tijelo iz članka 3. stavka 3. ili sud u čijim se prostorijama treba održati saslušanje dogovaraju praktična rješenja za videokonferenciju.
3. Ako se dokazi izvode putem videokonferencije:
 - (a) središnje tijelo ili nadležno tijelo iz članka 3. stavka 3. u zamoljenoj državi članici mogu odrediti sud koji sudjeluje u izvođenju dokaza kako bi se osiguralo poštovanje temeljnih načela prava zamoljene države članice;
 - (b) ako je potrebno, na zahtjev suda koji upućuje zahtjev, osobe koja se treba saslušati ili suca iz zamoljene države članice koji sudjeluje u saslušanju središnje tijelo ili nadležno tijelo iz članka 3. stavka 3. osiguravaju da osoba koja se treba saslušati ili sudac imaju pomoć tumača.”;
- (5) umeće se sljedeći članak 17.b:

„Članak 17.b

Izvođenje dokaza od strane diplomatskih ili konzularnih predstavnika

Diplomatski ili konzularni predstavnici mogu, na državnom području druge države članice i unutar područja u kojem obavljaju svoje dužnosti, u okviru postupka u tijeku na sudovima države članice koju predstavljaju izvoditi dokaze bez prethodnog zahtjeva u skladu s člankom 17. stavkom 1. saslušanjem državljana države članice koju predstavljaju bez prisile.”;

- (6) nakon članka 18. umeće se sljedeći odjeljak 6.:

„Odjeljak 6.

Uzajamno priznavanje

Članak 18.a

Digitalni dokazi izvedeni u državi članici u skladu s njezinim pravom ne smiju se odbiti kao dokazi u drugim državama članicama samo zbog njihove digitalne prirode.”;

- (7) u članku 19. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 20. kojima se izmjenjuju prilozi radi ažuriranja standardnih obrazaca ili tehničkih izmjena tih obrazaca.”;

(8) članak 20. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 20.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
 2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 19. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od ... [*datum stupanja na snagu ove Uredbe*].
 3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 19. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
 4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁶
 5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
- (9) Delegirani akt donesen na temelju članka 19. stavka 2. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;
- (10) umeće se sljedeći članak 22.a:

„Članak 22.a

Praćenje

⁶ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

1. Najkasnije [*dvije godine nakon datuma početka primjene*] Komisija uspostavlja detaljan program za praćenje ostvarenja, rezultata i učinaka ove Uredbe.
 2. U programu praćenja utvrđuju se sredstva i vremenski razmaci za prikupljanje podataka i drugih potrebnih dokaza. Navode se mjere koje će Komisija i države članice poduzeti pri prikupljanju i analizi podataka i drugih dokaza.
 3. Države članice dostavljaju Komisiji podatke i druge dokaze potrebne za praćenje.”;
- (11) članak 23. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 23.

Evaluacija

1. Komisija provodi evaluaciju ove Uredbe najranije [*pet godina nakon datuma početka primjene ove Uredbe*] te predstavlja glavne rezultate u izvješću Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.
2. Države članice dostavljaju Komisiji sve potrebne informacije za pripremu tog izvješća.”

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od [...].

Međutim, članak 1. točka 2. primjenjuje se od ... [*24 mjeseca nakon stupanja na snagu*].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik